

Протокол

засідання Бюро з забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності біолого-екологічного факультету № 19 від 27.06.2023

ПРИСУТНІ: доц. Дрегваль О.А., доц. Кофан І.М., доц. Шульман М. В., доц. Яковенко В.М., доц. Скорик О.Д., ас. Курченко В.О., студентка групи БП-22м-1 Чокаль Н. С., студентка групи БН-20-1 Бойко Р. Д., студентка групи БХ-19-1 Кіндратенко Є. І., студентка групи БП-20-1 Лагода В. І., студентка групи БН-20-1 Тесленко М. С., студентка групи БЕ-20-1 Танцуріна Є. В., студент групи БГ-20-1 Голуб О. В., студентка групи БЕ-19-1 Мусієнко А. В.

СЛУХАЛИ: аналіз та звіт щодо моніторингу анкетування здобувачів вищої освіти щодо ефективності навчання, задоволення від отриманих результатів, впевненості в можливості застосовувати отримані практичні навички та знання у майбутній професійній діяльності для забезпечення високої якості освітнього процесу; аналіз та оцінювання фахового та наукового рівня науково-педагогічних працівників БЕФ за результатами опитування здобувачів вищої освіти всіх рівнів; аналіз опитування випускників та НПП з питань організації освітнього процесу та представників ринку праці – з питань освітніх програм; аналіз стану освітньої діяльності та якості вищої освіти на біолого-екологічному факультеті та розробка пропозицій щодо вдосконалення діяльності з урахуванням освітніх пропозицій.

ВИСТУПИЛИ:

Доц. Дрегваль О.А. проаналізувала результати анкетування здобувачів вищої освіти, що навчаються за спеціальністю **162 Біотехнології та біоінженерія за першим (бакалаврським рівнем) освіти**. Показник якості організації освітньої діяльності з дисциплін, що викладалися у 2 семестрі, був високий для 76 % дисциплін (дисципліни оцінювалися від 88 до 100 балів), вище середнього – для 20 % (від 72 до 83) та середній – для 4 % (для 2 викладачів фізкультури – 54 та 56 балів). На питання: «Вам довелося дати хабар (грошову винагороду, подарунок, послугу) викладачу, щодо якого заповнюється анкета?» – в усіх анкетах була відповідь: «Ні».

Більшість відгуків здобувачів мають позитивний характер: «Чудовий викладач, а також сама дисципліна та наданий матеріал», «Актуальність тем, можливість вести дискусію з викладачем»; «Викладачка створювала дружню, легку та сприйнятливую атмосферу для навчання. Широкий спектр робіт дозволяв цікаво та по-новому підходити до вивчення матеріалу»; «Лаконічна подача та зрозуміле пояснення складних тем, що дає змогу легше засвоювати матеріал»; «Професійне ставлення»; «Зрозумілі пояснення, приклади

вирішування задач та допомога студентам із вирішуванням, лаконічний конспект, використання різноманітних схем для пояснення»; «Викладач дуже приємна людина, чітко пояснює усі задачі, дбайливо ставиться до усіх учнів»; «Створювалась доброзичлива атмосфера, викладачку було приємно слухати та спілкуватися з нею. Через різні варіації виконання роботи було морально легше працювати».

На питання «Що треба змінити» було небагато відповідей. В основному вони стосувалися форми подачі матеріалу лекцій. Наприклад, «Я дуже задоволена викладачкою, але написання конспектів під диктовку трошки втомлює і не дає зосередитися на матеріалі. Було б не погано якимось урізноманітнити лекційні заняття»; «Викладач веде лекцію виключно усно, тому монотонний темп викладання знижує рівень концентрації на темі. Тому було б не погано розбавити методи та шляхи викладання».

Аналіз анкетування здобувачів, які навчаються за спеціальністю **162 Біотехнології та біоінженерія за другим (магістерським рівнем) освіти**, щодо викладання дисциплін виявив високий рівень показника якості організації освітньої діяльності для 8 дисциплін (від 88 до 100 балів) та вище середнього – для 1 дисципліни (67 балів). Найвищими балами студенти оцінили пункти анкети щодо презентації дисципліни та важливості для майбутньої професії, вільного володіння матеріалом, забезпечення методичними посібниками, проведення занять державною мовою, коректного ставлення до студентів (середні оцінки цих пунктів – 4,76-4,88 балів); пункти анкети щодо підтримання контакту з аудиторією, рекомендацій щодо самостійної роботи, дотримання розкладу занять і консультування студентів, застосування мультимедійного проектору – 4,61-4,98 балів; пункт щодо використання інтерактивних форм проведення занять – 4,34. Середня загальна оцінка роботи викладачів – 4,75 б. На питання «Вам довелося дати хабар (грошову винагороду, подарунок, послугу) викладачу, щодо якого заповнюється анкета?» в усіх анкетах була відповідь: «Ні». Пропозицій та побажань щодо поліпшення проведення занять студенти не залишали.

Аналіз анкетування здобувачів вищої освіти, що навчаються за спеціальністю **091 Біологія ОП Мікробіологія та вірусологія** за першим рівнем освіти показав, що 59,5 % дисциплін мають високий показник якості організації освітньої діяльності (88-100 балів); 23,8 % – вище середнього (66-83) та 16,7 % – середній (50-60 балів).

На питання «Що найбільше сподобалось?» студенти відповідали: «Прослуховування лекцій»; «Цікавий матеріал, лояльний викладач»; «Ставлення до студента»; «Чітке визначення домашнього завдання»; «Дуже приємна емоційно-психологічна атмосфера, яку створював викладач», «Найкраща викладачка, дякую їй за її роботу».

Пропозиції щодо проведення дисципліни з англійської мови: розділити групу на 2 підгрупи залежно від рівня знань або більше уваги приділяти складним темам, а інші розбирати на практиці (розмовляти і будувати речення англійською), більше практики з будовання речень, спілкування англійською на заняттях.

Досягнення кафедри мікробіології, вірусології та біотехнології у 2022-2023 н.р.:

- викладачі кафедри мікробіології, вірусології та біотехнології (Скляр Т.В., Курагіна Н.В., Лаврентьєва К.В.) пройшли в Куявському університеті у Влоцлавеку (Польща) міжнародне стажування на тему: «Особливості викладання природничих дисциплін та організацію освітнього процесу в закладах вищої освіти республіки Польща та України» зі спеціальності «Біологія»;

- укладено договір про співробітництво із сучасним біотехнологічним виробництвом ПрАТ «Індар»; проведено зустріч зі студентами кафедри з керівництвом підприємства стосовно працевлаштування.

Проведено аналіз анкетування випускників-бакалаврів, що навчалися зі спеціальності **091 «Біологія» (ОП «Мікробіологія та вірусологія»)**. Усі випускники відмітили, що викладання здійснювалось державною мовою, впродовж навчання їх регулярно опитували щодо якості викладання та змісту навчальних дисциплін, усі випускники будуть рекомендувати своїм знайомим навчатися за спеціальністю «Біологія» в ДНУ; 50 % відповіли, що не складно було працевлаштуватися на перше місце роботи. Найвищими балами випускники оцінили такі пункти анкети: «Оцінювання знань відбувалось об'єктивно, прозоро та чесно» – 5 б.; «Під час навчання в Університеті було отримано додаткові переваги для працевлаштування (знання іноземної мови, фахове стажування, набуття додаткових компетентностей, поглиблене навчання за фахом тощо)» – 4,8 б., «Проходження практичної підготовки сприяло підвищенню рівня моїх знань, професійних компетентностей та практичних навичок» - 4,7 б. Пункт «Я задоволений(а) рівнем набутих компетентностей, отриманих знань, умінь та навичок», «Викладачі використовували сучасні педагогічні методи (майстер-клас, навчальні дискусії, мозковий штурм, тренінги, ділові ігри та ін.)» та «Персонал ректорату, деканату, кафедр кваліфіковано та доброзичливо сприяв моєму навчанню» отримали по 4,5 б., «Навчання було сучасним та практично орієнтованим» – 4,3 б. Підрозділи університету оцінено таким чином: випускова кафедра – 4,8 б, наукова бібліотека, Палац студентів, Рада студентів факультету, профком ДНУ, профбюро факультету, студентський відділ – по 4,6 б., деканат, військово-обліковий відділ, відділ по роботі з ЄДБО – 4,5 б.; гуртожиток – 4 б., кафедра фізичного виховання – 3,8. На питання «Чого не навчили, а це потрібно на сучасному ринку праці», більшість відповіли, що всьому навчили, також була відповідь «Роботі з сучасними пристроями та

їхніми операційними програмами». На питання «Які предмети треба ввести до начального процесу» відповідали: «Я вважаю, що навчальна програма складена досить практично», «Всього вистачає», також була відповідь стосовно збільшення кількості профільних дисциплін (наприклад, ознайомлення із сучасними бактеріологічними та імунологічними методами). На питання щодо виведення предметів з освітньої програми відповідали: або «не потрібно», або «фізкультуру на 3 курсі». Інші побажання: «На першому курсі викладати предмети, що стосуються галузі, або є наближеними до неї».

Анкетування випускників-бакалаврів, що навчалися зі спеціальності **162 «Біотехнології та біоінженерія»** показало, що здобувачі в цілому задоволені рівнем набутих компетентностей, отриманих знань, умінь та навичок (4,7 б.), Пункт «Навчання було сучасним та практично орієнтованим» також отримав 4,7 б., пункт «Оцінювання знань відбувалось об'єктивно, прозоро та чесно» - 4,8 б., «Викладачі використовували сучасні педагогічні методи» та «Проходження практичної підготовки сприяло підвищенню рівня моїх знань, професійних компетентностей та практичних навичок» - 4,5 б., «Персонал ректорату, деканату, кафедр кваліфіковано та доброзичливо сприяв моєму навчанню» - 5 б., «Під час навчання в Університеті було отримано додаткові переваги для працевлаштування» - 4,7 б. Усі випускники відмітили, що викладання здійснювалось державною мовою, впродовж навчання їх регулярно опитували щодо якості викладання та змісту навчальних дисциплін, 83 % випускників будуть рекомендувати своїм знайомим навчатися за спеціальністю в ДНУ; 50 % відповіли, що не складно було працевлаштуватися на перше місце роботи. Найвищими балами серед підрозділів університету оцінено випускову кафедру – 5 б., приймальну комісію та кафедру фізичного виховання – 4,8 б., централізовану бухгалтерію на 4,5, гуртожиток – 4,0, всі інші – 4,7 б. На питання: «Чого не навчили, а це потрібно на сучасному ринку праці», – була відповідь щодо вміння презентувати себе як працівника роботодавцю. Предмети, які треба ввести – біоінформатика.

Доц. Кофан І. М. проаналізувала результати анкетування здобувачів вищої освіти, що навчаються за спеціальністю **014.05 Середня освіта (ОП Біологія та здоров'я людини)** (перший – бакалаврський рівень та другий – магістерський рівень) на біолого-екологічному факультеті. В анкетуванні взяли участь 79 студентів кафедри фізіології та інтродукції рослин. Опитування студентів було анонімним. Анкетування проводилося після закінчення другого семестру.

Переважає більшість здобувачів вищої освіти (98%) відповіли, що відвідували більше 50% занять. Середній бал успішності у більшості студентів, що брали участь в опитуванні був вище середнього (від 75 та вище). В усіх анкетах була негативна відповідь на запитання «Вам довелося дати

хабар (грошову винагороду, подарунок, послугу) викладачу, щодо якого заповнюється анкета?».

Всі студенти одноголосно відповіли, що викладання здійснювалося державною мовою, слід наголосити на тому, що студенти високо оцінили викладання всіх дисциплін. Студенти відзначили, що всі викладачі на початку заняття добре представили свій предмет, пояснили важливість його вивчення для майбутньої кар'єри, представили систему оцінювання та чітко їх дотримувалися, пояснили цілі навчання, підкреслили важливість і мотивували до навчання, шанобливо ставилися до студентів, емоційна та психологічна атмосфера були на вищому рівні. Студенти високо оцінюють певні навчальні дисципліни та добре підібраний навчальний матеріал, наданий викладачами (авторські підручники, навчальні посібники, інструкції тощо).

На питання «Що найбільше сподобалось при вивченні дисципліни?» студенти відмічали: «Гарне ставлення до студентів»; «Цікаве пояснення матеріалу та презентація нової дисципліни»; «Особливий підхід до навчання студентів, нові та різноманітні методики викладання»; «Індивідуальний підхід до кожного студента»; «Розуміння студентів та постійний контакт з ними»; «Викладачі пояснюють та розбирають ситуації, які пов'язані зі школою. Завдяки таким обговоренням кожен студент може висловити свою точку зору, вчиться аргументувати»; «Рекомендації від викладачів про курси для студентів»; «Надання багато можливостей навчитися на різноманітних заходах та проектах».

На питання «Що необхідно змінити?» студенти відповіли так: «Надати більше часу для педагогічної практики. Не вистачає роботи з дітьми, що необхідно для майбутньої професії»; «Вчити студентів працювати відповідно до сучасних вимог (вчити як правильно викладати в онлайн-режимі для майбутніх фахівців, додати дисципліну “Методика викладання біології та основ здоров'я при онлайн-навчанні”)».

Доц. Кофан Ірина Миколаївна проаналізувала основні результати здобувачів вищої освіти, що закінчують навчання за спеціальністю 014.05 Середня освіта (ОП Біологія та здоров'я людини) (перший освітній рівень – бакалаврський)) на біолого-екологічному факультеті. Слід зазначити, що в анкетуванні взяли участь 8 студентів кафедри фізіології та інтродукції рослин. Опитування студентів було анонімним, проводилося після закінчення навчального семестру.

В «Анкеті випускника» 88% студентів відповіли, що навчаються на бюджеті. Всі здобувачі вищої освіти оцінили якість здобутої освіти за певними критеріями на “відмінно”. Щодо викладання дисциплін викладачами українською мовою, а також щодо якості викладання та змісту навчальних

дисциплін, то всі здобувачі відповідають «Так», все відповідає сучасним вимогам. Також студенти відмітили, що будуть рекомендувати ДНУ ім. Олесь Гончара своїм друзям та знайомим. Щодо діяльності підрозділів університету, то студенти оцінили її у 100 балів, що є гарним показником роботи підрозділів університету. Студенти повністю задоволені навчанням у ДНУ, тому ніяких поправок та побажань щодо змін не виникло.

Студенти приймали участь у семінарах (65%) та у конференціях (35%). На питання «Чи є проблеми змісту і організації навчального процесу, які потребують вирішення?» здобувачі вищої освіти відповіли: «Немає проблем».

В анкеті «Якість забезпечення навчального процесу матеріально-технічними ресурсами» студенти зазначили, що відповісти на це питання складно, адже зараз всі навчаються в онлайн-режимі, але випускники надали відповідь з того моменту, як вчилися очно: щодо стану лекційних аудиторій та стан лабораторій, то більшість студентів відповідають «Так, задоволені». На даному етапі студенти мало звертаються до бібліотеки, але зазначили, що коли ходили до бібліотеки, то повністю були задоволені.

Випускники зазначили, що вони не працюють, тому на питання про перше місце роботи не надали.

В анкеті «Якість організаційного та інформаційного забезпечення» студенти відповіли, що ознайомлені із затвердженою освітньою програмою, за якою вони навчаються. Також здобувачі відмітили, що вони приймали участь в обговоренні освітньої програми; щодо якості навчання студенти відповідають «повністю задоволені». Рівень організації навчального процесу оцінюють високо. Щодо питання про розклад занять, то всі студенти відповіли, що задоволені. Кураторів групи оцінюють високими балами, також зазначили, що отримують багатогранну допомогу від них.

Структура управління і контроль за навчально-виховним процесом. На кафедрі здійснюється періодичний перегляд освітніх програм із залученням зовнішніх і внутрішніх стейкхолдерів з метою їх удосконалення та підвищення якості провадження освітнього процесу. Відповідно до цього оновлюються переліки освітніх компонент та робочі програми навчальних дисциплін. Планування навчально-виховного процесу на поточний навчальний рік здійснюється згідно існуючих нормативних документів (графіку навчального процесу, рекомендацій щодо складання навчальних та робочих планів) та затверджених освітньо-професійних програм.

Для викладання навчальних дисциплін запроваджуються сучасні технології навчання. Усіма викладачами кафедри опановані та впроваджені сучасні інформаційні технології та методи дистанційного навчання. Підготовлені та розміщені в командах Teams електронні версії конспектів

лекцій навчальних дисциплін, підручників, навчальних посібників, методичних рекомендацій та програм практик, для більшості дисциплін розроблені презентації лекцій.

Активне застосування студентами кафедри під час занять та самостійної роботи методичних матеріалів в електронному вигляді дозволило покращити рівень підготовки фахівців, об'єктивність контролю рівня засвоєння матеріалу, раціонально спланувати індивідуальну роботу викладачів та самостійну роботу студентів. Всі дисципліни забезпечені необхідною методичною підтримкою у вигляді інструкцій, завдань та вказівок для виконання лабораторних робіт, методичних рекомендацій до практичних занять (у друкованій та / або в електронній формах). Методичні матеріали з навчальних дисциплін викладені на сайті університету та в Microsoft Office 365.

З метою удосконалення навчального процесу щорічно співробітники кафедри оновлюють навчально-методичну базу факультету.

Проведення освітнього процесу за ОПП на кафедрі фізіології та інтродукції рослин забезпечено необхідним лабораторним обладнанням, приміщеннями, розхідними матеріалами, наочними приладдями відповідно до вимог зазначених у робочих програмах навчальних дисциплін.

Пропонуються такі дії щодо покращення матеріально-технічної бази: пошук потенційних спонсорів серед випускників та меценатів для поліпшення матеріально-технічної бази кафедри. Планується придбання переносного мультимедійного комплексу для оснащення навчальних приміщень кафедри мультимедійним обладнанням.

Доц. Шульман М.В. повідомила результати анкетування здобувачів спеціальності **101 «Екологія» ОНП Екологія.**

Анкетування «Викладач очима студента». Анкетування студентів спеціальності 101 «Екологія» було виконано відносно контингенту здобувачів трьох рівнів підготовки: бакалавра (1–4 років навчання), магістра (1 року навчання) та аспіранта (1–3 років навчання). Опитуванням були охоплені як групи кафедри геоботаніки, ґрунтознавства та екології, так і групи кафедри зоології та екології. Таким чином, аналіз навчального процесу проводився інтегрально за результатами обох кафедр.

Предметами з найвищим рейтингом, які викладалися кафедрою геоботаніки, ґрунтознавства та екології екологам рівня підготовки бакалавра виявилися наступні: «Біологічні основи екології (ботаніка)» (98 балів), «Фітомеліорація» (96 балів), «Екокліматологія» (90 балів), «Ландшафтна екологія» (90 балів). Дисципліни «Загальна екологія» та «Нормування

антропогенного навантаження на навколишнє середовище» отримали по 88 балів.

Предметами з найвищим рейтингом, які викладалися кафедрою зоології та екології екологам рівня підготовки бакалавра (отримано 59 відповідей) виявилися наступні: «Екологічна біоіндикація», «Біологічні основи екології», отримали найвищу оцінку – 100 балів. «Моніторинг довкілля» студенти оцінили у 99,6 балів, «Екологічна токсикологія» отримала 94 бали та «Заповідна справа» – 90,5 бали. Дещо нижчу оцінку студенти надали таким дисциплінам: «Екологія тварин» та «Фауна міст» – по 87,6 балів, «Сучасні напрямки біодизайну» – 86,0 балів. Нижчі оцінки отримали від студентів «Функціональна екологія» (66,0) та «Економіка природокористування» (63,0).

Високий рейтинг на рівні 100 балів отримали від магістрів-екологів (отримано 16 відповідей) всі предмети, що викладаються на цьому рівні освітньої підготовки: «Екологічне інспектування», «Прикладна екологія», «Альтернативні та поновлювальні джерела енергії», «Глобальні екологічні проблеми», «Міжнародна екологічна політика» та «Еколого-експертна оцінка впливу на довкілля».

Аспіранти-екологи (10 відповідей отримано) на рівні 100 балів оцінили викладання предметів «Методика планування та виконання екологічних досліджень» та «Концептуальні принципи та методологія екології». Дисципліни «Соціальна екологія» та «Викладацька практика» отримали дещо нижчі показники – 98,0 та 93,3 бали відповідно.

Загальний середній бал предметів, які викладалися бакалаврам-екологам викладачами кафедри геоботаніки, ґрунтознавства та екології складає 92 бали. Загальний середній бал предметів, які викладалися бакалаврам-екологам викладачами кафедри зоології та екології складає 83,15 балів. Загальний середній бал предметів, які викладалися магістрам-екологам викладачами кафедр зоології та екології та геоботаніки, ґрунтознавства та екології складає 100 балів. Загальний середній бал предметів, які викладалися аспірантам-екологам викладачами кафедри зоології та екології та кафедри геоботаніки, ґрунтознавства та екології складає 97,83 балів.

Серед критеріїв, які отримали найвищі бали (в середньому в 4,8-4,9 бали) такі:

«Викладач повністю презентував дисципліну на початку занять, пояснив важливість її вивчення для майбутньої професії, ознайомив з системою та критеріями оцінювання та чітко їх дотримувався»; «Викладач вільно володів матеріалом, ясно та логічно викладав його, коментував складні моменти, виділяв головне у темі, використовував»; «Викладач підтримував контакт з аудиторією, вільно, змістовно та зрозуміло відповідав на питання студентів,

наводив приклади із практики»; «Викладач забезпечив викладання дисципліни навчальними та методичними матеріалами (авторський підручник/ посібник/конспект тощо)»; «Викладачем були чітко визначені вимоги та надані рекомендації щодо виконання самостійної роботи, необхідної для цього літератури тощо»; «Викладач чітко дотримувався розкладу занять, вчасно розпочинав та завершував заняття. Завжди була можливість консультуватися з викладачем»; «Викладач проводив заняття державною мовою (виразність, чистота мови, чіткість дикції, нормативний темп)»; «Викладач коректно та з повагою ставився до всіх студентів, створював доброзичливу, сприятливу для засвоєння матеріалу емоційно-психологічну атмосферу».

Високу середню оцінку на рівні 4,5 бали отримали наступні критерії: «Викладач застосовував інтерактивні форми проведення занять: мозковий штурм, активне залучення студентів до обговорення, тренінг, круглий стіл, кейс-метод тощо»; «Заняття проводилися із використанням мультимедійних засобів навчання (презентацій, аудіо-, чи відеороликів, анімаційних роликів тощо)».

Відгуки щодо дисциплін, які читають викладачі кафедри геоботаніки, ґрунтознавства та екології та кафедри зоології та екології – позитивні. В коментарях відзначаються цікава подача матеріалу, фаховість викладачів, наявність презентацій за темами. Негативні відгуки відсутні.

В усіх анкетах негативна відповідь на питання «Вам довелося дати хабар (грошову винагороду, подарунок, послугу) викладачу, щодо якого заповнюється анкета?»

Аналіз результатів анкетування загальних дисциплін, що викладалися на ОП Екологія викладачами інших факультетів ДНУ

Предмети з найвищим рейтингом: «Академічне письмо та спілкування іноземною мовою» – 100 балів; «Методологія педагогічного процесу у вищій школі» – 98 балів (аспіранти); «Історія та культура України» – 98 балів; «Фізична культура», викладач Глоба Т.А. – 94 бали. Предмети з нижчим рейтингом: «Філософія», викладач Талько Т.М. – 78 балів; «Безпека життєдіяльності та охорона праці» – 76 балів; «Фізична культура», викладач Агалаков В.С. – 76 балів.

У результаті аналізу *Анкети випускника бакалаврів-екологів* отримали наступну інформацію. Найвищі оцінки отримали: випускова кафедра – 4,8 бали; деканат факультету – 4,5 бали; відділ ЄДБО – 4,3 бали. Середню оцінку в 4,1 бали отримали: наукова бібліотека; Рада студентів факультету; профком ДНУ; військово-обліковий відділ. 3,9-3,8 бали отримали: приймальна комісія; палац студентів; Рада студентів ДНУ; рекламно-договірний відділ (навчання за контрактом). 3,5-3,4 бали отримали: студентський відділ; профбюро

факультету; кафедра фізичного виховання. 3,1-3,0 бали отримали: гуртожиток (за умови проживання); централізована бухгалтерія. Пункт: «Я задоволений(а) рівнем набутих компетентностей, отриманих знань, умінь та навичок» – оцінено в 4,4 бали; «Оцінювання знань відбувалось об'єктивно, прозоро та чесно» – 4,3 бали; «Персонал ректорату, деканату, кафедр кваліфіковано та доброзичливо сприяв моєму навчанню» – 4,1 бали; «Викладачі використовували сучасні педагогічні методи (майстер-клас, навчальні дискусії, мозковий штурм, тренінги, ділові ігри та ін.)» – 4,1 бали; «Проходження практичної підготовки сприяло підвищенню рівня моїх знань, професійних компетентностей та практичних навичок» – 3,9 бали; «Навчання було сучасним та практично орієнтованим» – 3,8 бали; «Під час навчання в Університеті було отримано додаткові переваги для працевлаштування (знання іноземної мови, фахове стажування)» – 3,4 бали. На пункти анкети: «Викладання здійснювалось державною мовою» та «Впродовж навчання мене регулярно опитували щодо якості» – всі випускники відповідали: «Так». «Я рекомендуватиму іншим навчатися в ДНУ за спеціальністю, де я навчався» – також переважно: «Так».

На питання «Чого мене, на мою думку, не навчили, а це потрібно на сучасному ринку праці?» були відповіді: «Навчання проводилося задовільно», «Все влаштовує». На питання «Які дисципліни, на мою думку, необхідно ввести до освітнього процесу?» – «Біоінформатика, Мікробіологія, Аналітична хімія», «Все влаштовує». На питання «Які дисципліни, на мою думку, необхідно вивести з освітнього процесу?» – «Фізична культура», «Системний аналіз в екології», «Філософія».

Інші пропозиції щодо покращення якості освіти та освітнього процесу в Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара: «Оновлення навчально-матеріальної бази і додавання більш актуальних методів дослідження, більше польової практики та лабораторної», «Все влаштовує».

Заходи з покращення забезпечення ОП Екологія

Проектна група ОП Екологія кафедри зоології та екології в освітній програмі магістрів врахували професійний стандарт екологів, що було зроблено після консультації зі стейкхолдерами – «Екоінспекція» та «Дніпровсько-Орільській природний заповідник».

Залучалися до обговорення з покращення навчальної та наукової роботи стейкхолдери – магістри гр. БЕ-22 м (Горобець А.О. – комерційний директор ГК «Екокультура», фахівець з екології) та аспіранти-екологи (Дохторук А.М. – провідний фахівець з біотехнологій компанії «Біозахист», Мошкін В.С. – директор з розвитку екосистем ФОП «Мошкін В.С.», консультант компанії

«Біозахист») та випускниця аспірантури за ОП Екологія Жукова Ю.О. – асистент професора в Боннському університеті.

Науково-педагогічними працівниками кафедри зоології та екології та кафедри геоботаніки, ґрунтознавства та екології готуються до друку методичні матеріали з низки навчальних дисциплін.

Колективами кафедр постійно доповнюється і удосконалюється база мультимедійних матеріалів, розробляються різні інтерактивні методи навчання з дисциплін, які викладаються студентам.

Підвищення кваліфікації НПП кафедр геоботаніки, ґрунтознавства та екології та зоології та екології:

1) Горбань В.А. Курси підвищення кваліфікації наукових і науково-педагогічних працівників за напрямом «Сучасні методи ґрунтових обстежень, одержання та обігу інформації про ґрунти в контексті євроінтеграції та нових викликів воєнного часу», Національний науковий центр «Інститут ґрунтознавства та агрохімії імені О.Н. Соколовського», м. Харків, 12–16 червня 2023 р. (1 кредит ЄКТС 30 годин).

2) Яковенко В.М. Навчально-методичний центр післядипломної освіти, підвищення кваліфікації та до університетської підготовки ДНУ. Тренінг-курс «Професійна діяльність у вищій школі: методи, мистецтво, майстерність» з 02.03.2023 по 17.03.2023 р. Сертифікат № 89-400-Т50/2023 від 17.03.2023 р. (2 кредити ЄКТС – 60 годин).

3) Котович О.В. Навчально-методичний центр післядипломної освіти, підвищення кваліфікації та до університетської підготовки ДНУ. Тренінг-курс «Професійна діяльність у вищій школі: методи, мистецтво, майстерність» з 02.03.2023 по 17.03.2023 р. Свідоцтво ПК № 89-400-Т51/2032 від 17.03.2023 р.

4) Лісовець О.І. Навчально-методичний центр післядипломної освіти та підвищення кваліфікації, стажування з 02.03.2023 по 17.03.2023р. за програмою «Професійна діяльність у вищій школі: методи, мистецтво, майстерність», Сертифікат Д № 89-400-Т49/2023 від 17.03.2023 р. (2 кредити ЄКТС – 60 годин); Підвищення професійного рівня за фахом: 1,4 кредити, НАНУ, Національний центр «Мала академія наук України», підвищення кваліфікації з 20.03.2023р. по 02.04.2023р. за програмою «Основи дистанційного зондування Землі: історія та практичне застосування», Сертифікат № 006947 від 11.04.2023 р.; Підвищення професійного рівня за фахом: 1 кредит, НАНУ, Національний центр «Мала академія наук України», підвищення кваліфікації з 28.03.2023р. по 28.04.2023р. за програмою «Ядерна енергетика», Сертифікат № 007170 від 04.05.2023 р.

5) Масюк О.М. Навчально-методичний центрі післядипломної освіти та підвищення кваліфікації, стажування з 02.03.2023 по 17.03.2023р. за програмою «Професійна діяльність у вищій школі: методи, мистецтво, майстерність», Сертифікат Д № 89-400-Т52/2023 від 17.03.2023 р. (2 кредити ЄКТС – 60 годин).

6) Пономаренко О.Л. Навчально-методичний центр післядипломної освіти, підвищення кваліфікації та доуніверситетської підготовки ДНУ, тренінг-курс з 02.03.23 р. по 17.03.23 р. Тема: «Професійна діяльність у вищій школі: методи, мистецтво, майстерність», сертифікат № 89-400-Т45/2023 від 17.03.2023 р. (2 кредити ЄКТС – 60 годин).

7) Шульман М.В. Навчально-методичний центр післядипломної освіти, підвищення кваліфікації та доуніверситетської підготовки ДНУ, тренінг-курс з 02.03.23 р. по 17.03.23 р. Тема: «Професійна діяльність у вищій школі: методи, мистецтво, майстерність», сертифікат № 89-400-Т48/2023 від 17.03.2023 р. (2 кредити ЄКТС – 60 годин); Проходження онлайн тренінг-курсу «Сучасні інформаційні технології у освітньому процесі вищої школи». Термін з 05.04.23 р. по 14.04.23 р., сертифікат № 89-400-Т129/2023 (2 кредити ЄКТС – 60 годин).

8) Кунах О.М. Навчально-методичний центр післядипломної освіти, підвищення кваліфікації та доуніверситетської підготовки ДНУ, тренінг-курс з 02.03.23 р. по 17.03.23 р. Тема: «Професійна діяльність у вищій школі: методи, мистецтво, майстерність», сертифікат № 89-400-Т47/2023 від 17.03.2023 р. (2 кредити ЄКТС – 60 годин).

9) Коломбар Т.М. Навчально-методичний центр післядипломної освіти, підвищення кваліфікації та доуніверситетської підготовки ДНУ, тренінг-курс з 02.03.23 р. по 17.03.23 р. Тема: «Професійна діяльність у вищій школі: методи, мистецтво, майстерність», сертифікат № 89-400-Т46/2023 від 17.03.2023 р. (2 кредити ЄКТС – 60 годин).

Асп. Курченко В.О. провела аналіз анкетування «Викладач очима студентів» студентів бакалаврів та магістрів, які навчаються за спеціальністю **091 Біологія, ОП «Системна біологія та гідробіоресурси».**

Вона повідомила, що студенти досить високо оцінили якість освітньої діяльності при викладанні навчальних дисциплін.

Стосовно студентів першого року навчання, то їм викладалися наступні дисципліни: «Альгологія з основами мікології», «Структурно-функціональна організація біосистем». Найвище (5 балів) оцінили такі показники: «Викладач повністю презентував дисципліну на початку занять, пояснив важливість її вивчення для майбутньої професії, ознайомив з системою та критеріями оцінювання та чітко їх дотримувався»; «Викладач вільно володів матеріалом,

ясно та логічно викладав його, коментував складні моменти, виділяв головне у темі». Нижчі бали отримали показники: «Викладач чітко дотримувався розкладу занять, вчасно розпочинав та завершував заняття. Завжди була можливість консультуватися з викладачем.» (4,8 балів). На питання «Що найбільше сподобалось?» відповідали: «Все сподобалося, контакт викладача з студентами, чітке пояснення матеріалу, також додаткові кадри різних акваріумів». На питання «Що потрібно змінити?» – відповідали: «Все влаштовує».

На другому курсі викладалися наступні дисципліни: «Репродуктивні технології», «Механізми клітинної диференціації». Переважна більшість студентів відповіли, що відвідували більше 50% занять. Найбільші бали отримали позиції «Викладач проводив заняття державною мовою (виразність, чистота мови, чіткість дикції, нормативний темп); «Викладач коректно та з повагою ставився до всіх студентів, створював доброзичливу, сприятливу для засвоєння матеріалу емоційно-психологічну атмосферу». Менші бали отримали показники: «Заняття проводилися із використанням мультимедійних засобів навчання (презентацій, аудіо-, чи відеороликів, анімаційних роликів тощо)»; «Викладачем були чітко визначені вимоги та надані рекомендації щодо виконання самостійної роботи, необхідної для цього літератури та джерел її отримання». На питання «Що найбільше сподобалось?» здобувачі відповідали: «Все. Нічого змінювати не треба».

На третьому курсі викладалися наступні дисципліни «Радіобіологія», «Репродуктивні технології». Максимальні бали отримано за усіма показниками, насамперед: «Викладач чітко дотримувався розкладу занять, вчасно розпочинав та завершував заняття. Завжди була можливість консультуватися з викладачем»; «Викладач підтримував контакт з аудиторією, вільно, змістовно та зрозуміло відповідав на питання студентів, наводив приклади із практики», «Викладач коректно та з повагою ставився до всіх студентів, створював доброзичливу, сприятливу для засвоєння матеріалу емоційно-психологічну атмосферу»; «Викладач проводив заняття державною мовою (виразність, чистота мови, чіткість дикції, нормативний темп)».

На четвертому курсі викладалися наступні дисципліни: «Іхтіопатологія», «Біологічні основи годівлі риб», «Радіобіологія». Високі бали отримано за такими показниками: «Викладач повністю презентував дисципліну на початку занять, пояснив важливість її вивчення для майбутньої професії, ознайомив з системою та критеріями»; «Викладач вільно володів матеріалом, ясно та логічно викладав його, коментував складні моменти, виділяв головне у темі». Менші бали отримали такі показники: «Заняття проводилися із використанням мультимедійних засобів навчання (презентацій, аудіо-, чи відеороликів, анімаційних роликів тощо)».

На п'ятому курсі (рівень магістр) викладалися такі дисципліни: «Біоніка», «Біологія відтворення гідробіонтів», «Методологія та організація наукових досліджень», «Основи гідроекологічної експертизи». Переважна більшість студентів відповіли, що відвідували більше 50% занять. За більшістю показників було отримано максимальні бали. Деяко нижчі бали отримав показник: «Викладач застосовував інтерактивні форми проведення занять: мозковий штурм, активне залучення студентів до обговорення, тренінг, круглий стіл, кейс-метод тощо» (4,8) Практично усі дисципліни отримали максимальні 100 балів.

Доц. Скорик О.Д. оголосила про проведений аналіз результатів анкетування здобувачів першого (бакалаврського) рівня літнього випуску 2022-2023 н.р. за спеціальністю **091 Біологія, ОП Біохімія та фізіологія**.

Анкетування щодо якості освіти та освітньої діяльності за спеціальністю 091 Біологія пройшли 5 студентів з 6 першого (бакалаврського) рівня літнього випуску 2022-2023 н.р. (83,3 %) та оголосили середню оцінку за освітньою програмою – 4,3. Середні результати під час відповіді на питання «Я задоволений(а) рівнем набутих компетентностей, отриманих знань, умінь та навичок?», «Навчання було сучасним та практично орієнтованим?» становило 4,2; «Оцінювання знань відбувалось об'єктивно, прозоро та чесно», становило 5. Пункт стосовно того, що викладачі використовували сучасні педагогічні методи (майстер-клас, навчальні дискусії, мозковий штурм, тренінги, ділові ігри та ін.) оцінений у 4 бали. Випускники оцінили у 4,4 бали такий пункт як: «Проходження практичної підготовки сприяло підвищенню рівня моїх знань, професійних компетентностей та практичних навичок». Пункт «Персонал ректорату, деканату, кафедр кваліфіковано та доброзичливо сприяв моєму навчанню», був оцінений випускниками у 5 балів. Оцінка студентів пункту: «Під час навчання в Університеті було отримано додаткові переваги для працевлаштування» становила 3,8.

Всі (100%) випускників відмітили, що викладання здійснювалось державною мовою та впродовж навчання регулярно проводилося опитування щодо якості. 60 % випускників будуть рекомендувати іншим навчатися в ДНУ за своєю спеціальністю.

Студенти оцінили найвищими балами роботу таких підрозділів, як випускаюча кафедра, деканат, наукова бібліотека, студентський відділ, приймальна комісія, рада студентів ДНУ, військово-обліковий відділ у 4,6-5 балів. Такі підрозділи, як рада студентів факультету, централізована бухгалтерія, палац студентів, профбюро факультету оцінені у 4-4,4 бали, Робота рекламного-договірної відділу та гуртожитку за оцінкою випускників отримали 3,8 та 3,4 бали відповідно. Найнижчим балом оцінена робота кафедри фізичного виховання – 3 бали.

На питання «Чи складно Вам було знайти перше місце роботи та працевлаштуватись» були отримані такі відповіді: «ні» відповіли двоє, одна відповідь «Так», одна відповідь «Можливо», в одному випадку відсутня відповідь.

На питання чого не вистачало у навчальному процесі були наступні відповіді: отримувати більше практичних навичок, навчання робочої етики. Більшість нічого не відповіла. Студенти у своїх відповідях запропонували ввести до освітнього процесу більше дисциплін за спеціальністю, а також «Органічну хімію», «Риторичку та виступи», дипломну роботу. На питання «Які дисципліни потрібно вивести з освітньої програми?» випускники відповіли: фізичну культуру, фізику, філософію, БЖД (у тій формі, що була).

Стосовно пропозицій щодо покращення якості освіти та освітнього процесу в Дніпровському національному університеті імені Олеся Гончара випускники запропонували підвищити матеріальне забезпечення кафедри для покращення лабораторних занять.

Доц. Скорик О.Д. проаналізувала також результати анкетування студентів, які навчаються за спеціальностями **091 «Біологія» (ОПП «Біохімія та фізіологія»)** (студенти 1, 2, 3 та 4 курсу). В анкетуванні взяли участь 15 студентів кафедри біохімії та фізіології. Опитування студентів було анонімним. Переважна більшість здобувачів вищої освіти (більше 80%) відповіли, що відвідували більше 50 % занять. Середній бал успішності у більшості студентів, що брали участь в опитуванні склав 90-100 та 75-89. Здобувачі вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, за спеціальністю 091 «Біологія» (ОПП «Біохімія та фізіологія») 1, 2, 3 та 4 курсу переважно високо оцінили викладання всіх дисциплін. Усереднений бал за 1-10 пунктами анкети для 1 курсу – 4,8; 2 курсу – 4,72; 3 – 4,97 та 4 – 4,77 (усереднений бал для всіх курсів за пунктами 1-10 становив 4,8).

Студентами 3 курсу майже всі пункти були оцінені у 5 балів (за виключенням пунктів «Викладач застосовував інтерактивні форми проведення занять: мозковий штурм, активне залучення студентів до обговорення, тренінг, круглий стіл, кейс-метод тощо» – 4,74 та «Ваша загальна оцінка роботи викладача з цієї дисципліни» – 4,96, що також є високою оцінкою. Студенти 2 та 4 курсів усі пункти оцінили у 4,7-4,8 балів.

Студенти 1 курсу більшість пунктів оцінили максимальною оцінкою 5 балів. Пункти «Викладач чітко дотримувався розкладу занять, вчасно розпочинав та завершував заняття. Завжди була можливість консультуватися з викладачем», «Викладач застосовував інтерактивні форми проведення занять: мозковий штурм, активне залучення студентів до обговорення, тренінг, круглий стіл, кейс-метод тощо» та «Заняття проводилися із використанням

мультимедійних засобів навчання (презентацій, аудіо-, чи відеороликів, анімаційних роликів тощо)» отримали оцінки 4,75; 4,5 та 4,75 відповідно. В цілому можна зробити висновок, що усі пункти були високо оцінені здобувачами вищою освіти.

На запитання «Вам довелося дати хабар (грошову винагороду, подарунок, послугу) викладачу, щодо якого заповнюється анкета?», усі відповіли «Ні».

На питання «Що найбільше сподобалось при вивченні дисципліни?» відмічали наступне: «Готувати реферати», «Зрозумілість робіт», «Дуже цікавий матеріал», «Сам предмет цікавий», «Виконувати завдання», «Було цікаво слухати презентації інших, враховуючи, що жодного разу доповіді не повторювалися на одну й ту саму тему». Серед недоліків більшість студентів взагалі нічого не відмічали або писали, що все сподобалось, були побажання навчатися очно, в одному випадку було побажання: «Можна було б чесніше оцінювати роботи» (дисципліна Філософія).

Студенти високо оцінили викладачів за всіма дисциплінами. Серед дисципліни, які отримали найвищу оцінку 100 б. були: «Астробіологія», «Ензимологія», «Методи імунохімічного аналізу», «Психофізіологія», «Мембранологія», «Фізіолого-біохімічні основи гомеостазу». Проте слід відмітити, що серед дисциплін, які викладали бакалаврам, за якими проводили анкетування не дуже високу оцінку отримала дисципліна «Філософія», викладач Талько Т.М.– 65,5 бали. Рейтинг викладачів кафедри біохімії та фізіології коливався від 98,3 до 100 балів. Також можна відзначити трохи більшу активність студентів порівняно з 1 семестром.

Заходи з покращення забезпечення ОП Біохімія та фізіологія. Для підвищення професійних навиків проводяться зустрічі НПП та здобувачів вищої освіти із стейхолдерами. Були присутні представники ТОВ «Синтез» (Ладизин-Дніпро) Корніловська І.М. (канд. біол. наук, заступник директора), Дніпровської державної медичної академії Маслак Г.С. (професор, д.м.н., завідувач кафедри біохімії та медичної хімії), Інституту біохімії імені О.В. Палладіна Тихомиров А.О. (докт. біол. наук, в.о. завідувача відділу хімії та біохімії ферментів). Були запропоновані зміни, уточнення та оновлення, у відповідності до сучасних тенденцій професійної діяльності, освітніх компонент освітніх програм. Обговорено можливості щодо працевлаштування здобувачів вищої освіти.

Студенти приймають участь у міжнародних програмах обміну. Студентка групи Кучерява М. пройшла навчання у США за програмою обміну для студентів бакалаврату вищих навчальних закладів (Global Undergraduate

Exchange Program 2021-2023 р з компонентом STEM та підприємництво (UUAESE).

Під час обговорення результатів проведеного анкетування члени Бюро відмітили, що більшість здобувачів та випускників задоволені якістю та рівнем викладання навчальних дисциплін. Проте необхідно прийняти до уваги побажання здобувачів: урізноманітнити проведення лекційних занять, впровадити більше розмовної практики на заняттях з англійської мови, навчати здобувачів спеціальності 014.05 «Середня освіта» (ОП «Біологія та здоров'я людини) методикам викладання в онлайн-режимі, підвищити матеріальне забезпечення кафедр, ввести в освітню програму бакалаврів-біологів виконання дипломної роботи.

УХВАЛИЛИ:

1. Прийняти до уваги результати моніторингу анкетування здобувачів вищої освіти щодо ефективності навчання, задоволення від отриманих результатів, впевненості в можливості застосовувати отримані практичні навички та знання у майбутній професійній діяльності; аналіз опитування випускників та НПП з питань організації освітнього процесу та представників ринку праці – з питань освітніх програм.

2. Результати оцінювання фахового та наукового рівня науково-педагогічних працівників БЕФ за опитуванням здобувачів вищої освіти передати завідувачам кафедр для обговорення на засіданнях кафедр.

3. Надані пропозиції щодо вдосконалення освітньої діяльності прийняти до уваги, донести інформацію до відома НПП і обговорити їх на засіданнях кафедр.

Головуючий на засіданні,
Голова із забезпечення якості
вищої освіти та освітньої діяльності
біолого-екологічного факультету,
канд. біол. наук., доцент

Оксана ДРЕГВАЛЬ

Секретар засідання,
доцент кафедри
фізіології та інтродукції рослин,
канд. біол. наук., доцент

Ірина КОФАН